

سال دوم

جلسه ۲۳

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

چهارشنبه ۹۰ / ۸ / ۴

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم  
در معنا  
با هم مختلف اند

قول دوم

حرف و اسم  
معنای واحدی دارند

قول اول

دارای معنا نیستند

بررسی حرف

اشکال ششم : اشکال مرحوم بجنوردی

اشکال  
مرحوم  
بجنوردی

اینکه : «مطلق» در عالم واقع یا «مقید» است و یا «غیر مقید» باعث نمی شود: معنای موضوع له لفظ «معنای مطلق» و «طبیعت مهمله» نباشد

مفاهیم، بسیط نیستند و با هم «اختلاف» دارند

یا : به «تمام ذات» است

یا : به «جزء ذات» است

یا : به «لوازم ذات» است

این  
اختلاف :

بر فرض که بگوییم «مفاهیم، بسیط هستند» :  
باز هم منافات ندارد که نسبت به وجود و عدم قیدی، مطلق باشند

اگر این گونه باشد:

باید بالکل «معنای مطلق» را منکر شوید!

اشکال ششم : اشکال مرحوم بجنوردی

ما  
می گوئیم

مدعای  
مرحوم  
نائینی :

از طرفی : مفهوم یا «مستقل» است یا «غیر مستقل»

از سویی دیگر : مفاهیم، «بسیط» هستند

پس : لفظ نمی تواند برای «قدر جامع» وضع شده باشد  
و نمی تواند برای «شق ثالث» وضع شده باشد

مرحوم  
بجنوردی

جواب نقضی : این سخن در همه «مفاهیم مطلق» می آید

تقسیم مفهوم به «مستقل و غیر مستقل در خارج»،  
تقسیم شیء به امری خارج از ذات شیء است

مفهوم = در حد ذاته ، مستقل یا غیر مستقل نیست  
وجود خارجی مفهوم = مستقل یا غیر مستقل است

جواب حلی :

فرض ثالثی هم هست

«مفهوم بسیط است و در حد ذات، نه مستقل است و نه غیر مستقل»

این مفهوم بسیط می تواند :

بر مفاهیم دیگری که زیر مجموعه هستند، اطلاق شود

اشکال ششم : اشکال مرحوم بجنوردی

ما  
می گوئیم

پس :

اینکه مرحوم بجنوردی می گویند:  
«مفاهیم، بسیط نیستند»  
حرف درستی نیست

اینکه مرحوم بجنوردی می گویند:  
«اختلاف مفاهیم با یکدیگر یا به تمام ذات است یا به جزء ذات یا عوارض  
خارجی»  
حرف درستی نیست

نتیجه :

این اختلافات، اختلافات «ماهیات» با یکدیگر است و نه «مفاهیم» با یکدیگر

اشکال هفتم : اشکال مرحوم اصفهانی

تقریر  
کلام  
ایشان

جواب

اگر بگوییم: اسم و حرف هم معنا هستند و تفاوت آنها به «لحاظ آلی و استقلالی» است لازم است این است: طبیعت معنی، نیز در خارج به دو نحوه استقلالی و آلی، موجود باشد در حالیکه : معنای حرفی در خارج به یک نحوه موجود است

(۱)

چه کسی گفته : اگر اسم و معنی هم معنی باشند = لازم است در خارج هم طبیعت معنی به دو نحوه موجود باشد

(۲)

اینکه : معنای حرفی در خارج به یک نحوه موجود است = ربطی به صدر استدلال ندارد چراکه : طبیعت معنی، معنای حرفی نبود تا تالی فاسد استدلال باشد